

ACOLLIDA DELS FIDELS QUE DEMANEN ALGUN SAGRAMENT

Pere Oliver Vives

(1Cor 2, 1) Per això, germans, quan vaig venir a vosaltres vos vaig anunciar el disegni de Déu sense cap ostentació d'eloquència o de saviesa. Mentre era enmig de vosaltres, vaig decidir de no conèixer res més que Jesucrist, i encara crucificat. Havia vingut a trobar-vos feble, temerós i tremolós. Quan vos parlava i vos predicava, no ho feia amb el llenguatge persuasiu propi de la saviesa humana, sinó amb el poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentàs en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

La celebració dels sagraments

La *Sacrosanctum Concilium* convida reiteradament que els fidels puguin tenir una participació plena, conscient i activa en la celebració litúrgica i dels sagraments (SC 14). Fins i tot que el poble cristià pugui entendre-les fàcilment i participar-hi per mitjà d'una celebració plena, activa i comunitària (SC 21). El concili ho té clar, la realitat després de 50 anys no és gens fàcil.

La realitat és que en la celebració dels sagraments, els participants no entenen els ritus i, per tant, la seva participació no deixa de ser merament d'espectadors, freda. I si el prevere fa el que ritualment toca, és un inadaptat o un «carca».

Ens podem trobar amb infinitat de problemes: en un baptisme, els preocupa qui aguanta l'infant, però com poden entendre el simbolisme de l'aigua, del crisma o de l'úter que es la font baptismal d'on neix una nova criatura?

O bé, a les primeres comunions quan després de xx anys, els

fotògrafs o els convidats venen com si es trobassin al mig del carrer o a un local d'esbarjo?

I de les poques noces que ens queden? El vestit, les flors o el ramell de fills que ja presenten a l'església?

És un problema litúrgic? La litúrgia és la que ha de canviar? Hem de seguir fent uns ritus que gairebé ni el prevere sap viure ni transmetre? On rau el problema vertader? Ens hem de convertir en pallassos litúrgics? És la litúrgia que en té la culpa? Realment la litúrgia ens serveix per a evangelitzar o més aviat està al servei del mateix prevere que improvisa com li sembla bé?

La parròquia: supermercat de sagraments

Tal com tenim plantejada la nostra pastoral, pensam que l'única entrada a l'església és la parròquia, ja que té l'exclusiva dels sagraments... I així com ho tenim plantejat, el que feim es dispensar sagraments. Això ens ve d'enrere, però no hem canviat en res des de molt abans del concili aquesta estructura de funcionament. Tenim les parròquies gairebé com a font de sagraments i no d'evangelització. Dispensam sagraments sense tenir en compte que no estan evangelitzats. Si duim a la memòria ni que sigui per un moment els tres primers segles de com funcionava el catecumenat: Qui podia entrar a formar part de l'Església? Amb quines condicions?... Fa pensar molt, avui en dia.

Atenem una gent que viu una religiositat natural, distant de l'estil de vida que sorgeix de l'Evangelí. Les actituds dels nostres feligresos, en general, d'aquells que reclamen els seus drets sacramentals, són per tradició familiar o s'acosten a la màgia, o bé per aquelles reminiscències de la infantesa o adolescència que els va encetar una fe incipient, el «bonjesuset» de les padrines.

A l'inici de curs un prevere ens contava que quan algú va a la rectoria demanant un sagrament, el que més li importa és que se'n dugui un sí, sempre, i que després puguin dir «quin capellà mes simpàtic». Home, està be, però poc hem evangelitzat ... Què pretenem amb aquest estil... Hem parlat de Jesús? Que almanco en tenguin un bon concepte? I jo em deman: de qui? De la persona del capellà o de Jesucrist?

L'acollida

L'oficina parroquial de cada dia és més important. I sense menysprear ningú, de cada dia es fa més necessari que les persones que ofereixen aquest servei estiguin més ben preparades. I sobretot assabentades del que pot oferir la parròquia a la persona que es té al davant, que ve a demanar un servei i espera no un sí només, sense cap objecció, sinó que l'hi concedeixis al seu dia i hora.

La persona que està a l'oficina és la vertadera porta de la parròquia. No basta «tenir bona intenció». I una ampla disponibilitat a l'agenda.

Avui en dia és molt important l'acollida. I l'acollida personalitzada.

Hauríem de reflexionar molt i treballar molt aquesta acollida. No és un moment per anotar una data. És una oportunitat per poder iniciar una conversa, és una oportunitat! Venen per una data i els oferim l'oportunitat de poder fer un procés de fe. Hem d'aprofitar per poder-los fer un preanunci. Necessiten un kerigma.

Una família, o una parella que ve a demanar el baptisme del seu fill (casats o no); o la primera comunió; confirmació d'adults; fins i tot els que s'han de casar..., en què es diferencien respecte a la fe? Podríem dir que tenen un procés de fe

diferent? En molts casos no es diferencien en res. Tots estan a un mateix nivell.

Tenim diferents itineraris de fe, essent generosos..., específics per a cada sagrament, clar..., els hem de preparar pel sagrament de..., però tots tenen el mateix denominador comú..., partim pràcticament de zero. Es una molt bona ocasió, potser no venen contagiats de manies, tradicions familiars, potser tenen una recta intenció..., l'hem d'aprofitar.

Volem plantejar un canvi d'estratègia i no ser tan dòcils a l'hora de dir sí

Aquest canvi d'estratègia no significa dir no! No vol dir que no vulguem administrar sacraments. No és un problema de no voler...

- Hauríem de mentalitzar a no venir amb presses a demanar els sacraments. No es crema ningú! Pausa, calma..., donau-nos temps!
- El canvi d'estratègia consisteix que ells demanen un sagrament per als seus fills (baptisme, eucaristia) o per a ells mateixos (confirmació, matrimoni) i nosaltres els volem oferir un procés de fe. No es fàcil, però hem de ser astuts.
- Aquella primera visita a l'oficina s'hauria de convertir en una cita per parlar amb el prevere, diaca, o matrimoni, catequista. Que coneix vertaderament el que pot oferir, segons la necessitat. Però sobretot que els escolta, entra en diàleg, els va obrint altres possibilitats. Ells no hi han pensat mai a poder renovar la seva pròpia fe.
- L'acollida no és evangelització, sinó que la prepara. És un moment com en l'entrada d'urgències d'un hospital, saber fer triatge, a quin servei els envii? Tenen una necessitat urgent! Però hi ha ferides/malalties que no

es curen, que no s'assacien tan fàcilment.

- En una entrevista personal, una o dues, tan llarga com faci falta, un pot veure per on venen, què els podria anar bé, què necessiten, aprofundir un poc aquesta petició inicial, fer-los ganes de..., de Jesucrist? Sí!
- És una oportunitat per poder anunciar un kerigma: Fets 2,14-41; 3,12-26; 4, 7-12; 10,34-48; 13,16b-43.6; 14,15-18; 17,22b-34... Hem de tenir clar que el que converteix és la predicació de la Paraula de Déu. No altres quimeres. Ni tan sols la meva simpatia.
- Què podem oferir? Per què no pensar que la parella que demana el baptisme del fill podria fer el curset prematrimonial, potser els podem plantejar que es casin? A la parella que es vol casar, els podem oferir una catequesi d'adults? On es la (re) iniciació cristiana d'adults?. No pensem en carreteres de sortida que van des d'aquí al baptisme, confirmació, eucaristia, sinó en vies de cintura que connecten les carreteres. Apostem per vasos comunicants de processos de fe.

Em sap greu, el punt de partida era la litúrgia. Però vos parl d'evangelització.

Fa uns anys es va posar al mig el llibre de James Mallon, *Una renovación divina*. Vaig un poc per aquí. Per entrar a formar part d'una comunitat, per poder celebrar els sacraments amb vertadera participació activa, fa falta alguna cosa mes. Tenim el producte tan bo, però no el sabem vendre.

Aquelles primeres comunitats cristianes... I ara

Com evangelitzaven les primeres comunitats cristianes? Amb els sacraments? No, directament amb la Paraula de Déu!

Acollint, acompanyant el qui s'interessa, fent-li descobrir

nous horitzons, descobrir i conèixer Jesucrist. Obrint a un procés.

Hem de tenir paciència per conèixer, preocupar-nos per aquella/es persona/es que estan demanant, quin és el seu moment vivencial; sense necessitat d'entrar en intimitats, però el seu moment de vida és punt de partida i possibilitat d'oferta d'obrir-se a Déu o d'aprofundiment de l'experiència espiritual. Déu té una Paraula per a tu! Déu et vol mostrar com t'estima.

Les primeres comunitats cristianes viuen de la set i fam de la Paraula de Déu. Escoltar la predicació. No hi ha sagrament sense Paraula de Déu. Es el primer abans del sagrament. Primer escoltar, després celebrar.

I aquesta escolta de la Paraula ens conduirà que sigui celebrada, per què? Perquè es fa realitat en la seva vida, en la seva història, que es veu il·luminada, feta realitat.

El camí a fer per una pre o evangelització pot ser divers, és igual el sistema, el mètode o el moviment «mismos perros, diferentes collares», però hem de partir de la idea clara que tot ha de conduir a fer comunitat, una comunitat que viu, s'alimenta i celebra la Paraula.

I jo em deman: davant la manca de preveres (tancament de parròquies) hi ha comunitats que no es reuneixen diàriament per celebrar l'Eucaristia. Per què no han de tenir una celebració de la Paraula? Litúrgia de les hores? (vespres) i que sigui una oportunitat de preparació per saber escoltar la Paraula de Déu?

Poder tenir una litúrgia mes casolana, acostada a aquella petita comunitat que manté el foc colgat. Una comunitat que acull aquells novells pares, nuvis que s'obrin a l'amor.... Una comunitat que sempre te viu l'esperit i se sent il·luminada

per la Paraula i que l'obri als altres. I així poder tenir una relació més propera. Que hi hagi gent que demana sagraments, però que s'escalfa entorn de la comunitat reunida, comentant el Déu que els parla. Veient la comunitat adulta com s'estima, com viu, com comparteix, com celebra la seva fe... Potser ens ajudaria a sortir d'un malaltís clericalisme, tant per part d'ordenats com de laics.

La comunitat cristiana necessita viure i reviure el sagrament del baptisme constantment. Des de la senzillesa. Millor amb un prevere al capdavant i sobretot tendint a la celebració eucarística del diumenge, on ens trobam tots, que és la verdadera escola del cristià. Però sense llevar importància ni a la comunitat ni al laïcat. Qui conserva la fe no es el prevere, sinó el poble del qual el prevere forma part.

Unes comunitats més evangelitzades estarien més pendents de l'evangelització, sense tenir por a nous vents de l'Esperit, farien possible que la litúrgia tingués un vertader sentit. On els signes i els símbols fossin vertaderes Paraules de l'amor de Déu al neòfit, catecumen, nuvi/a... Fora por!

Vull defensar que el problema dels nostres dies pot tenir molts orígens i pot ser molt dificultós solucionar-lo, però la solució estic convençut que no passa per una litúrgia personalista del prevere o de la comunitat, i perquè sigui la litúrgia i sols la litúrgia la que pagui *el pato*. En aquest cas sí que puc ser impediment perquè la gràcia arribi plenament al seu destinatari.

La litúrgia no és el principi del camí, és el final, és cap on hem d'arribar. D'ella en surt tot, és la font, però el primer que traspassa la porta no significa que ja estigui preparat per a celebrar.

I per a acabar, un petit incís

En tot moment cal estar oberts a l'acceptació del fracàs, nosaltres som instruments en mans de Déu, no el fi. El fracàs és bo per a purificar, és una convidada a la pròpia conversió, a estar jo i no els altres a l'escolta de la voluntat de Déu a dins la meua vida. El fracàs fa créixer i madurar, no empobreix mai. D'aquell fracàs d'avui, en el futur en puc cantar un tedèum...

«El que veis que està posat sobre l'altar de Déu, ho vàreu veure també anit passada, però encara no heu sentit què és, què significa, de com de gran realitat és signe. El que estau veient és un pa i un calze, que els vostres mateixos ulls vos els fan veure. En canvi, segons la fe en què heu de ser instruïts, el pa és el cos de Crist, el calze és la sang de Crist. Això, dit així breument, potser n'hi ha prou a la vostra fe. Però la fe reclama ser alliçonada. Diu, en efecte, el profeta: Si no creieu, no comprendreu. Ara podeu dir-me: ens vas manar creure, exposa'ns-ho perquè compreguem. Doncs fa falta que en la ment de qualsevol sorgeixi el següent pensament: "Sabem d'on va prendre carn nostre senyor Jesucrist: de la verge Maria. Essent petit, va prendre el pit, es va alimentar, va créixer, va arribar a l'edat adulta, el varen perseguir els jueus, el varen penjar d'una creu, hi va morir i l'en varen despenjar, el varen enterrar, va ressuscitar al tercer dia i, quan va voler, va pujar al cel, portant-hi el seu cos; d'allà ha de venir a judicar els vius i morts, i allí ara seu a la dreta del Pare: com pot aquest pa ser el seu cos i aquest calze, o, millor, el que conté, ser la seva sang?"» (Sant Agustí. Sermó 272).